

POWIAT BIELSKI

PRZEWODNIK

o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej,
pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób
z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim

Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej, Wydział Zdrowia
wydanie dziesiąte, sierpień 2026 rok

Szanowni Państwo,

z dużą satysfakcją przekazuję w Państwa ręce zaktualizowany Przewodnik informujący o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim.

Ze względu na pogłębiający się problem społeczny, którym są zaburzenia zdrowia psychicznego i to zarówno osób dorosłych jak i dzieci i młodzieży, ważne jest aby zadbać o kondycję psychiczną, tak samo jak dba się o kondycję fizyczną. Człowiek codziennie funkcjonuje w społeczeństwie, pracuje, uczy się, musi radzić sobie ze stresem, codziennymi wyzwaniami, utrzymaniem dobrych relacji z innymi, czy też brakiem czasu na odpoczynek i przyjemności. Niestety czynniki te wpływają negatywnie na kondycję zdrowia psychicznego, gdzie następstwem są szeroko pojęte zaburzenia psychiczne.

Jako samorząd powiatowy od dawna dostrzegamy narastający problem pogarszającej się kondycji psychicznej naszych mieszkańców i potrzebę wdrożenia skoordynowanych działań zarówno w zakresie zapewnienia osobom chorym dostosowanej do potrzeb opieki zdrowotnej, jak i działań z zakresu profilaktyki czy promocji zdrowia psychicznego. Opracowaliśmy i wdrażamy Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego do roku 2030 dla Powiatu Bielskiego.

Jest to lokalny plan działania, w sposób ramowy ujmujący działania w zakresie organizacji i funkcjonowania opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej oraz innych form działalności na rzecz ochrony zdrowia psychicznego, które są realizowane dla mieszkańców Powiatu.

Z Programem, można zapoznać się na stronie <https://www.powiat.bielsko.pl/> zakładka Powiat/Zdrowie, do czego gorąco Państwa zachęcam.

Niniejsza publikacja jest realizacją jednego z celów tego Programu i ma na celu ułatwić szukanie profesjonalnej pomocy osobom zmagającym się z problemami zdrowia psychicznego, ich rodzinom, opiekunom, znajomym. W sposób przejrzysty prezentuje informacje na temat dostępnych form opieki zdrowotnej, pomocy społecznej, aktywizacji zawodowej i nie tylko, na terenie powiatu bielskiego i miasta Bielsko-Białej.

Przewodnik zawiera także artykuł z zakresu zdrowia psychicznego pt. **„Po prostu blisko”** napisany przez pedagoga, absolwentkę Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie, trenerkę psychoedukacji i socjoterapii, międzynarodowego Coacha ICF, mediatorkę sądową, trenerkę prowadzącą procesy rozwojowe dla osób indywidualnych i biznesu. Jest on poświęcony relacjom międzyludzkim, a szczególnie relacjom rodzic – dziecko. Brak takich relacji lub ich negatywny charakter może prowadzić do niskiej samooceny, samotności, depresji, izolacji i innych problemów zdrowotnych.

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

Drodzy Mieszkańcy i Rodzice; pamiętajmy, że dzieci nie szukają ideałów. One potrzebują naszej autentycznej, codziennej obecności. W natłoku codziennych obowiązków, pracy, bieganiny często brakuje nam czasu na to co najważniejsze - na bycie ze sobą bez pośpiechu.

Dlatego, aby Państwa wesprzeć w budowaniu pięknych relacji z dziećmi, pragnę zaprosić do udziału w nowym, wyjątkowym projekcie „**Po prostu blisko**” – **DyskutujMY**, którego realizacja rozpocznie się we wrześniu 2026 roku w szkołach podstawowych funkcjonujących na terenie powiatu bielskiego.

Projekt przewiduje:

- spotkania z rodzicami uczniów klas V-VIII prowadzone przez doświadczonych psychologów
- możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji po spotkaniu,
- materiały edukacyjno-informacyjne dla rodziców,
- filmiki edukacyjno-informacyjne skierowane do rodziców, a przygotowane przez lekarza specjalistę psychiatrę dzieci i młodzieży,
- debaty oksfordzkie przygotowane przez chętne szkoły na podstawie e-booka opracowanego przez specjalistów tematu.

Serdecznie zapraszam Państwa do udziału w projekcie oraz do lektury niniejszego przewodnika.

Zachęcam również Państwa do dzielenia się sugestiami i oczekiwaniami wobec kolejnych aktualizacji, poprzez przekazywanie informacji na adres zdrowie1@powiat.bielsko.pl.

STAROSTA
Andrzej Pionka

Po prostu blisko

W ostatnich latach coraz częściej mówi się o zdrowiu psychicznym dzieci i młodzieży, wpływie nowych technologii na rozwój młodego człowieka czy wyzwaniach związanych z dorastaniem. W przestrzeni publicznej nie brakuje porad dotyczących wychowania, sposobów stawiania granic czy metod wspierania dzieci w nauce i rozwoju. Znacznie rzadziej zastanawiamy się jednak nad tym, co stanowi fundament wszystkich tych działań. Jest nim relacja. Codzienna, oparta na zaufaniu i wzajemnym szacunku więź między dzieckiem a rodzicem.

To właśnie ona daje poczucie bezpieczeństwa, wzmacnia odporność psychiczną i pomaga lepiej odnajdywać się w świecie pełnym zmian i wyzwań. Doświadczenia specjalistów zajmujących się zdrowiem psychicznym dzieci pokazują, że bezpieczna relacja z bliskim dorosłym stanowi jeden z najważniejszych czynników chroniących przed skutkami stresu i sytuacji kryzysowych. Dzieci, które wiedzą, że mogą liczyć na wsparcie rodziców, łatwiej radzą sobie z trudnymi emocjami, chętniej proszą o pomoc i mają większą odporność na przeciwności losu.

Współczesne rodzicielstwo nie jest łatwym zadaniem. Żyjemy szybko, próbując pogodzić obowiązki zawodowe, domowe i rodzinne. Każdego dnia docierają do nas nowe informacje dotyczące wychowania dzieci, ich rozwoju czy zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. Łatwo odnieść wrażenie, że bycie dobrym rodzicem wymaga znajomości kolejnych metod wychowawczych i nieustannego doskonalenia swoich kompetencji. **Tymczasem dzieci nie oczekują od swoich rodziców doskonałości. Potrzebują przede wszystkim poczucia, że są ważne, akceptowane i że mogą liczyć na uwagę swoich najbliższych.**

Bliskość buduje poczucie bezpieczeństwa

Relacja z rodzicem jest pierwszą i najważniejszą relacją w życiu dziecka. To właśnie w rodzinie młody człowiek uczy się zaufania, współpracy, wyrażania emocji oraz budowania więzi z innymi ludźmi. Dom staje się miejscem, w którym zdobywa pierwsze doświadczenia związane z rozmową, rozwiązywaniem konfliktów czy wzajemnym szacunkiem. Dziecko, które czuje się akceptowane i ma pewność, że może liczyć na wsparcie swoich bliskich, łatwiej radzi sobie z codziennymi wyzwaniami. Nie oznacza to, że nie doświadcza trudności, stresu czy porażek. Oznacza natomiast, że ma bezpieczne miejsce, do którego może wrócić, kiedy potrzebuje pomocy lub zrozumienia.

Poczucie bezpieczeństwa nie rodzi się podczas jednej ważnej rozmowy. Buduje się każdego dnia – w sposobie, w jaki rodzic reaguje na emocje dziecka, interesuje się jego sprawami, zauważa jego potrzeby i znajduje przestrzeń na wspólnie spędzony czas. To właśnie takie codzienne doświadczenia pomagają rozwijać odporność psychiczną i budować trwałą więź.

Nie chodzi o ilość czasu, ale o jego jakość

Wielu rodziców ma poczucie, że spędza z dziećmi zbyt mało czasu. Obowiązki zawodowe, zajęcia dodatkowe dzieci oraz codzienny pośpiech sprawiają, że wspólnych chwil jest mniej, niż byśmy chcieli. Często wydaje nam się, że dobra relacja wymaga długich wspólnych wyjazdów lub wyjątkowych atrakcji. Tymczasem o jakości relacji nie decyduje liczba wspólnie spędzonych godzin. Znacznie większe znaczenie ma to, czy w tym czasie jesteśmy naprawdę obecni. Kilkanaście minut spokojnej rozmowy, wspólne przygotowanie posiłku, spacer czy droga do szkoły mogą stać się okazją do budowania bliskości. Dla dziecka najcenniejsze jest poczucie, że rodzic interesuje się jego światem i chce go poznać.

Bycie obecnym oznacza coś więcej niż fizyczne przebywanie w tym samym miejscu. To gotowość do zatrzymania się na chwilę, odłożenia telefonu i skupienia się na rozmówcy. Czasami właśnie takie pozornie zwyczajne momenty pozostają w pamięci dziecka na długie lata.

Rozmowa to coś więcej niż wymiana informacji

W codziennym życiu często rozmawiamy o obowiązkach, ocenach, planach czy organizacji dnia. Takie rozmowy są potrzebne, ale nie wystarczą do budowania bliskiej relacji. Prawdziwy dialog zaczyna się wtedy, gdy pojawia się przestrzeń na rozmowę o emocjach, marzeniach, obawach i doświadczeniach. Dorośli często chcą szybko znaleźć rozwiązanie problemu lub udzielić dobrej rady. Dzieci natomiast nie zawsze oczekują gotowych odpowiedzi. Często bardziej potrzebują osoby, która spokojnie ich wysłucha, nie będzie oceniać i spróbuje zrozumieć ich punkt widzenia.

Uważne słuchanie oznacza zainteresowanie tym, co mówi druga osoba, zadawanie pytań i powstrzymanie się od natychmiastowego oceniania. Dzięki temu budujemy zaufanie i pokazujemy dziecku, że może zwrócić się do nas nie tylko z codziennymi sprawami, ale również wtedy, gdy przeżywa coś trudnego.

Moja i Twoja perspektywa

Jedną z najczęstszych przyczyn nieporozumień między dziećmi i rodzicami jest różnica doświadczeń. Dorośli patrzą na wiele sytuacji przez pryzmat własnego życia i odpowiedzialności za bezpieczeństwo dziecka. Młodzi ludzie dopiero poznają świat, uczą się samodzielności i często inaczej oceniają różne sytuacje.

To, co rodzic postrzega jako troskę, dziecko może odbierać jako nadmierną kontrolę. Z kolei zachowanie nastolatka, które dorosłemu wydaje się brakiem zainteresowania rodziną, często wynika z naturalnej potrzeby większej samodzielności. W wielu sytuacjach warto spróbować spojrzeć na problem oczami drugiej osoby. Taka gotowość do zrozumienia odmiennej perspektywy pomaga ograniczać konflikty i ułatwia wspólne poszukiwanie rozwiązań.

Bliskość nie wyklucza zasad

Budowanie dobrej relacji nie oznacza rezygnacji z granic i zasad. Dzieci potrzebują zarówno miłości i wsparcia, jak i jasnych reguł, które pomagają im czuć się bezpiecznie. Znacznie łatwiej jest jednak zaakceptować obowiązujące zasady, gdy towarzyszy im rozmowa i wzajemny szacunek.

Szczególnego znaczenia nabiera to w okresie dorastania. Nastolatki potrzebują coraz większej samodzielności, ale jednocześnie nadal oczekują wsparcia dorosłych. Znalezienie równowagi między zaufaniem a troską jest jednym z największych wyzwań współczesnego rodzicielstwa.

W świecie pełnym ekranów

Nowe technologie są naturalnym elementem codziennego życia. Ułatwiają naukę, kontakt z innymi ludźmi i dostęp do informacji. Jednocześnie sprawiają, że coraz trudniej znaleźć czas na spokojną rozmowę i bycie razem bez rozpraszaczy.

Coraz częściej podczas wspólnego posiłku każdy członek rodziny spogląda we własny ekran. Przebywamy obok siebie, ale nie zawsze jesteśmy ze sobą. Nie chodzi o całkowitą rezygnację z technologii, lecz o świadome tworzenie przestrzeni wolnych od telefonów i innych urządzeń.

Po prostu blisko

Nie istnieje jeden przepis na idealną relację rodzica z dzieckiem. Każda rodzina jest inna i każdego dnia mierzy się z własnymi wyzwaniami. Są jednak wartości, które pozostają niezienne. Uwaga, szacunek, otwartość na rozmowę i gotowość do wysłuchania drugiej osoby pomagają budować więź niezależnie od wieku dziecka.

W świecie pełnym pośpiechu warto od czasu do czasu zatrzymać się i zadać sobie proste pytanie: czy naprawdę jesteśmy ze sobą, czy jedynie obok siebie? Odpowiedź nie zawsze będzie łatwa, ale już sama refleksja może stać się początkiem ważnej zmiany.

Bo dzieci nie zapamiętają większości naszych codziennych rad. Bardzo możliwe jednak, że przez całe życie będą pamiętać, czy czuły się przy nas bezpieczne, wysłuchane i ważne. To właśnie z takich doświadczeń rodzi się prawdziwa bliskość. Nie z wielkich wydarzeń, lecz z codziennej obecności, rozmowy i przekonania, że niezależnie od okoliczności możemy na siebie liczyć. **To one stają się fundamentem relacji, która daje dziecku siłę, poczucie bezpieczeństwa i odwagę do mierzenia się z wyzwaniami współczesnego świata.**

Iwona Marek

Pedagog, Trener Psychoedukacji
i socjoterapii, międzynarodowy Coach ICF

Spis treści

I. WSTĘP	8
II. OPIEKA ZDROWOTNA.....	9
III. POMOC SPOŁECZNA.....	18
IV. ORZEKANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	23
V. ORZEKANIE O NIEZDOLNOŚCI DO PRACY	26
VI. PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE	31
VII. PORADNICTWO ZAWODOWE I AKTYWIZACJA ZAWODOWA	33

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz.U.2024r. poz. 917) stanowi, iż:

„...zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa...”.

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) **zdrowie psychiczne to dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny człowieka, a także zdolność do rozwoju i samorealizacji. Zdrowie psychiczne nie oznacza zatem jedynie braku chorób.** Przejawia się również w, poczuciu własnej wartości, zdolności do własnego rozwoju, odpowiedzialności za swoje życie (decyzje, trudności, sukcesy), zaangażowaniu w życie społeczne, pracę, związek.

W Polsce cele, zadania i działania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego sformułowane zostały w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego:

- 1) ochronę zdrowia psychicznego zapewniają **organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane,**
- 2) w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności:

- promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym,
- zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy, niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji

Zadania, o których mowa powyżej są realizowane przez działania określone w **Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030.**

Jednym z zadań określonych w celach szczegółowych Narodowego Programu jest przygotowanie aktualizowanego corocznie Przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Niniejszy Przewodnik ma za zadanie podniesienie świadomości i wrażliwości wśród mieszkańców Powiatu na problemy osób z zaburzeniami psychicznymi. Jego celem jest usystematyzowanie najistotniejszych, pomocnych informacji niezbędnych do poprawy funkcjonowania w życiu codziennym osób cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz ich rodzin. Jednocześnie publikacja przybliży kwestie dotyczące ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi wraz z wykazem instytucji z terenu powiatu bielskiego oraz miasta Bielska-Białej, co powinno ułatwić drogę dla osób szukających instytucji, do których można zwrócić się o pomoc.

II. OPIEKA ZDROWOTNA

Opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi, zaburzeniami zachowania, uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych spoczywa przede wszystkim na placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej – w formie świadczeń ambulatoryjnych, dziennych, stacjonarnych i opieki środowiskowej (domowej). Aby uzyskać pomoc lekarza psychiatry należy zwrócić się do poradni zdrowia psychicznego lub w sytuacjach nagłych do Punktów Zgłoszeniowo – Koordynacyjnych (PZK) albo na Izbę Przyjęć. Wizyta taka **nie wymaga skierowania od lekarza**. Pomoc mogą uzyskać także rodziny takich osób, zgłaszając się np. do Punktu Zgłoszeniowo Koordynacyjnego w Centrum Zdrowia Psychicznego. Ponadto opiekę nad osobami z zaburzeniami psychicznymi pełnią również w określonym zakresie placówki podstawowej opieki zdrowotnej i poradnie specjalistyczne.

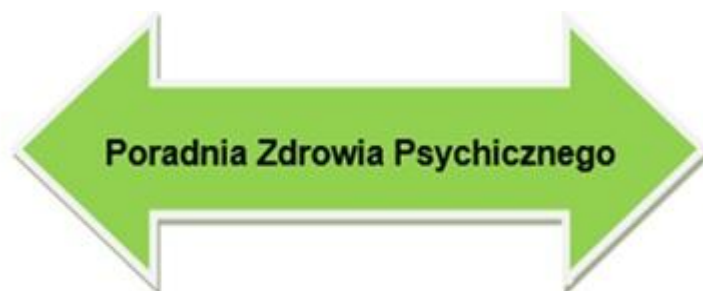
Punkty Zgłoszeniowo-Koordynacyjne (PZK) w Centrum Zdrowia Psychicznego są czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8-18. Wystarczy przyjść lub zadzwonić, by dostać poradę oraz dowiedzieć się, jaka pomoc jest dostępna i potrzebna w danym przypadku. **Nie trzeba zapowiadać swojego przyjścia ani rejestrować się wcześniej**. Można przyjść ze swoim problemem lub przyprowadzić osobę bliską, której stan jest niepokojący. Specjalista opracuje plan leczenia, a jeśli przypadek zostanie uznany za pilny leczenie rozpocznie się nie później niż 72 godziny od konsultacji w punkcie zgłoszeniowo -koordynacyjnym. Może się okazać, że będą potrzebne regularne konsultacje z psychiatrą, terapia prowadzona przez psychologa – indywidualna lub grupowa, leczenie w trybie dziennym, wizyty domowe pielęgniarki środowiskowej, wsparcie od asystenta zdrowienia, osoby po kryzysie psychicznym, która po odpowiednim przeszkoleniu służy pomocą osobom, którzy w kryzysie trwają i ich bliskim. Terapia i leczenie nie muszą odbywać się w tym samym miejscu, w którym jest punkt zgłoszeniowo-koordynacyjny.

PZK przy Poradni Zdrowia Psychicznego
ul. Olszówka 102
43-309 Bielsko-Biała
tel. 33 811 84 12 w. 152
tel. 602 391 719
pzk1-bielskobiala@psychiatria.bielsko.pl

PKZ przy Poradni Zdrowia Psychicznego
ul. Krasińskiego 28
43-300 Bielsko-Biała
tel. 33 811 64 11 w. 196
tel. 602 392 818
pzk2-bielskobiala@psychiatria.bielsko.pl

PAMIĘTAJ!!!

Poradnie zdrowia psychicznego przyjmują osoby z wszystkimi rodzajami zaburzeń psychicznych.

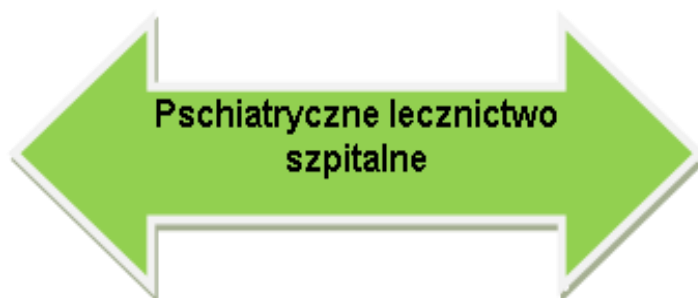
- **Narodowy Fundusz Zdrowia** finansuje w zakresie opieki ambulatoryjnej: porady i diagnozę lekarza psychiatry, porady i diagnozę psychologa, sesje psychoterapeutyczne zgodnie z ustawą o zdrowiu psychicznym;
- wizyta u lekarza psychiatry nie wymaga skierowania;
- do psychologa i psychoterapeuty jest wymagane skierowanie od lekarza;
- pacjent obłożnie chory psychicznie (z terenu powiatu bielskiego i miasta Bielska–Białej) ma prawo do bezpłatnych wizyt domowych lekarza psychiatry, psychologa, psychoterapeuty, pielęgniarki, pracownika socjalnego;
- tylko w uzasadnionych sytuacjach pacjent ma prawo do bezpłatnego transportu sanitarnego;
- za świadczenia udzielane na podstawie umowy zawartej z NFZ nie wolno pobierać od ubezpieczonego żadnych dodatkowych opłat, chyba, że taka odpłatność przewidziana jest w odrębnych przepisach;
- w przypadku, gdy pacjent wymaga wykonania badań diagnostycznych w związku z leczeniem psychiatrycznym, skierowanie wydaje lekarz psychiatra a koszty badań pokrywa jednostka kierująca.

Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych psychiatrycznych i leczenia środowiskowego (domowego) dla dorosłych

Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1. Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne			
Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka Poradnia Zdrowia Psychicznego	ul. Krasińskiego 28 43-300 Bielsko-Biała	33 811 64 11 w.194 33 810 09 73 602 392 818	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka Poradnia Zdrowia Psychicznego	ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała	33 814 91 96 w. 135 513 497 347	https://www.psychiatria.bielsko.pl/

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
Obwód Lecznictwa Kolejowego spzoz Poradnia Zdrowia Psychicznego	ul. Traugutta 12 43-300 Bielsko-Biała	33 828 57 67 508 769 504	http://www.olk.bielsko.pl/
NZOZ Centrum Medyczne „Zdrowie” mgr Maria Grygierzec Poradnia Zdrowia Psychicznego	ul. Traugutta 18a 43-502 Czechowice-Dziedzice	32 215 23 49	https://zdrowieczehowice.pl/
2. Leczenie nerwic			
Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka Poradnia Leczenia Nerwic	ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała	33 814 91 96 w.129, w.165 w. 135 513 497 347	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
3. Świadczenia psychologiczne			
Fundacja Zapobiegania i Resocjalizacji Uzależnień „Nadzieja” Poradnia Psychologiczna <i>Poradnia realizuje m.in. Program pilotażowy dot. oddziaływań terapeutycznych skierowanych do osób z doświadczeniem traumy</i>	ul. Zapora 100 43-300 Bielsko-Biała	725 030 122	http://www.nadzieja.bielsko.pl/
4. Leczenie środowiskowe (domowe)			
Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka	ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała	33 812 30 41 w.130, w.156	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka	ul. Krasińskiego 28 43-300 Bielsko-Biała	33 811 64 11 w.198, w.193 w. 200,w.195	https://www.psychiatria.bielsko.pl/

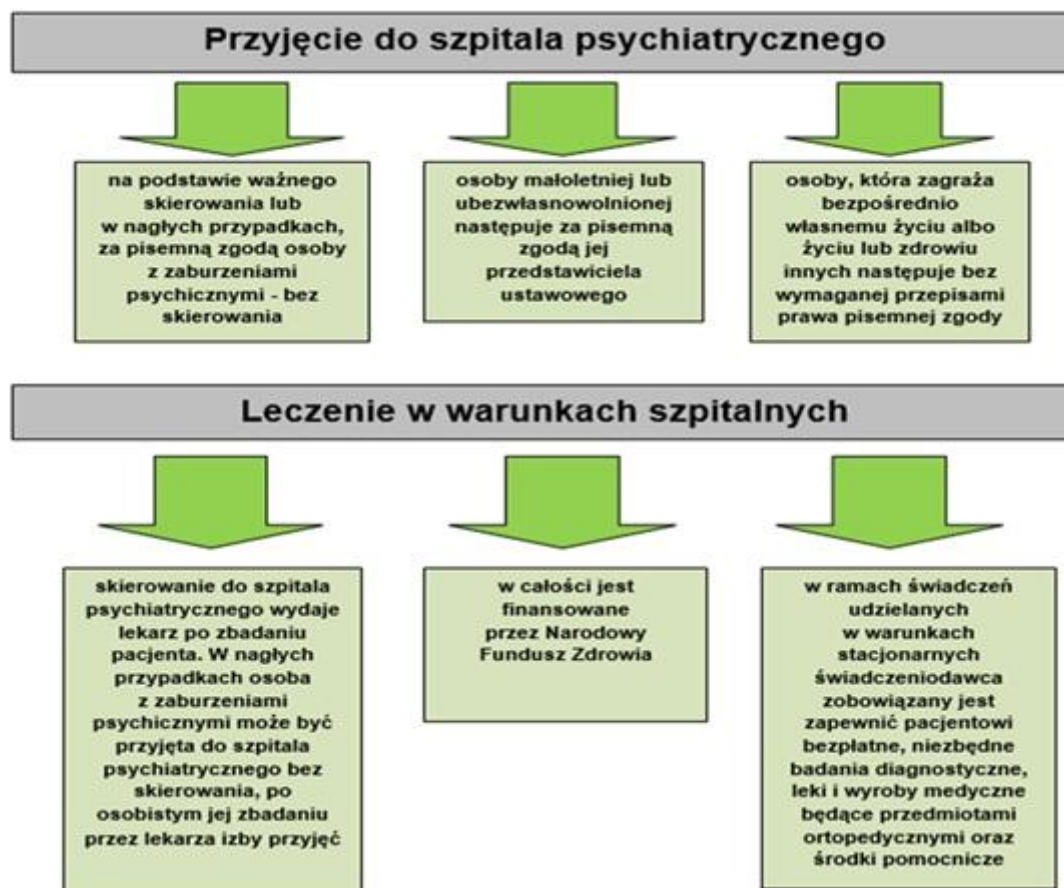
Psychiatryczne leczenie szpitalne zorganizowane jest w szpitalach psychiatrycznych i na oddziałach psychiatrycznych przy szpitalach ogólnych.

W szpitalu podczas leczenia pacjent ma zapewnione **bezpłatnie**, niezbędne badania diagnostyczne, konsultacje specjalistyczne, świadczenia z zakresu profilaktyki, leczenia, pielęgnacji i rehabilitacji, leki, świadczenia terapeutyczne (w tym psychoterapia), działania edukacyjno-konsultacyjne dla rodzin oraz inne świadczenia związane z pobytem.

Transport sanitarny realizowany jest zgodnie z odrębnymi przepisami.

PAMIĘTAJ!!!

Skierowanie pacjenta do szpitala psychiatrycznego jest wymagane na oddział dzienny oraz pododdział psychiatryczny rehabilitacyjny, wydawane jest w dniu konsultacji lekarskiej, a jego ważność wygasa po upływie 14 dni. Ważność skierowania ulega przedłużeniu o czas oczekiwania na przyjęcie do szpitala psychiatrycznego pod warunkiem wpisania na listę oczekujących, w terminie do 14 dni od dnia jego wystawienia.

Pacjenci kierowani są na leczenie stacjonarne zarówno przez lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego, gabinety prywatne i na mocy postanowień sądu.

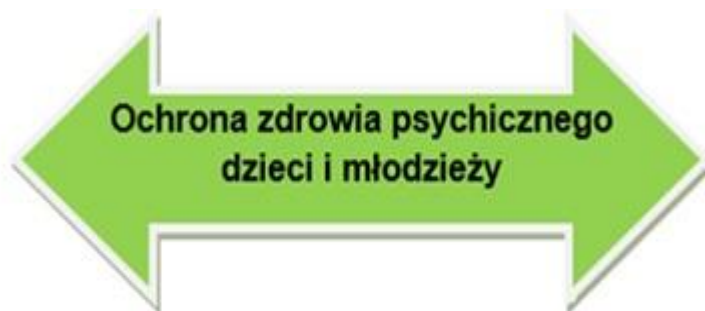
Wykaz świadczeń gwarantowanych w warunkach stacjonarnych psychiatrycznych dla dorosłych

Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1. Świadczenia psychiatryczne			
Bielskie Centrum Psychiatrii -Olszówka Oddział Psychiatryczny	ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała	33 814 91 96 33 812 30 41 w.138, w.139	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
Pododdział Rehabilitacji Psychiatrycznej	ul. Różana 6 43-300 Bielsko-Biała	33 814 91 96 33 812 30 41 w.121 608 578 091	

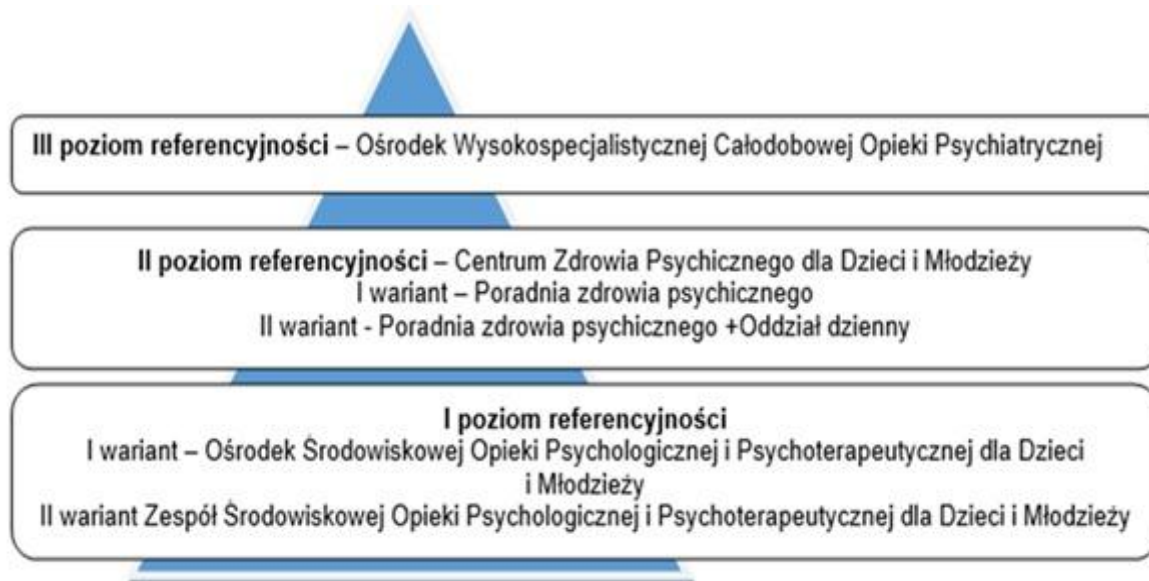
Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
2. Świadczenia dzienne psychiatryczne			
Bielskie Centrum Psychiatrii - Olszówka Oddział Dzienny Ogólny Psychiatryczny Oddział Dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny Oddział Dzienny Ogólny Psychiatryczny Oddział Dzienny Ogólny Psychiatryczny	 ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała ul. Krasińskiego 28 43-300 Bielsko-Biała ul. Kasprowicza 48 43-502 Czechowice-Dziedzice	 33 814 91 96 33 812 30 41 w. 149 513 628 292 33 814 91 96 33 812 30 41 w. 145 513 322 084 33 814 91 96 33 812 30 41 w. 126 513 390 355 33 814 91 96 33 812 30 41 w. 230 513 309 088	 <

Ponadto na terenie Bielska-Białej działa **Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej** obejmujący swoją pomocą mieszkańców powiatu bielskiego i miasta Bielska-Białej. Ośrodek jest placówką zapewniającą specjalistyczną pomoc psychologiczną i pedagogiczną. W uzasadnionych przypadkach można skorzystać z noclegu w 22 osobowym hostelu (nie dotyczy osób bezdomnych). Ośrodek jest dostępny przez całą dobę, 7 dni w tygodniu dla osób, rodzin i instytucji znajdujących się w sytuacji kryzysowej. **Na terenie placówki można też skorzystać z bezpłatnej pomocy prawnej.** Celem pomocy świadczonej przez Ośrodek jest zapobieganie powstaniu lub pogłębianiu skutków trudnych sytuacji życiowych w postaci indywidualnych i rodzinnych kryzysów. O szczegóły zapytaj: **Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej, 43-300 Bielsko-Biała, ul. Piękna 2, tel. 33 814 62 21 lub 33 192 88 797 998 600** – telefon dla osób niedosłyszających i niesłyszających (kontakt poprzez sms) **33 810 07 04** – niebieska linia <https://poik.bielsko.pl/> e-mail kontakt@poik.bielsko.pl,

Nowy model systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży składa się z trzech poziomów referencyjnych:

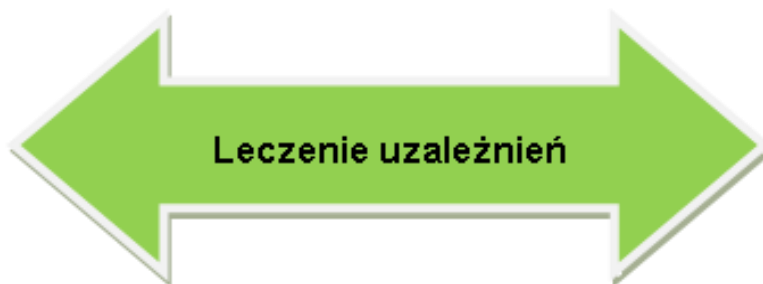
Ośrodki środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, nazywane I stopniem referencyjnym, gdzie pomocy udziela się za pomocą psychoterapii indywidualnej, grupowej, terapii rodzinnej czy pracy z grupą rówieśniczą.

Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, czyli II poziom referencyjności, gdzie pracuje lekarz psychiatra, a pacjenci wymagający intensywniejszej opieki mogą skorzystać ze świadczeń w ramach oddziału dziennego (w wybranych CZP dla dzieci i młodzieży).

Na najwyższym III poziomie referencyjności funkcjonuje **Ośrodek wysokospecjalistycznej całodobowej opieki psychiatrycznej**. W takich ośrodkach pomoc znajdują pacjenci wymagający najbardziej specjalistycznej pomocy, w tym w szczególności osoby w stanie zagrożenia życia i zdrowia, przyjmowani w trybie nagłym.

Wykaz świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej dzieci i młodzieży w ramach poziomów referencyjnych

Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej I Psychoterapeutycznej Dla Dzieci i Młodzieży – I poziom referencyjny			
Feniks Karel i Wspólnik sp. j. Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży	ul. Piekarska 24 43-300 Bielsko-Biała	33 815 60 32	https://czpfeniks.pl/
Fundacja Zapobiegania i Resocjalizacji Uzależnień „Nadzieja” Ośrodek środowiskowej pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży	ul. Zapora 100 43-300 Bielsko-Biała	725 030 122	https://www.nadzieja.bielsko.pl/
BioVitaMed Sp. z o.o. Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży Poradnia Psychologiczna	ul. Niepodległości 10A 43-502 Czechowice-Dziedzice	690 675 975	https://biovitamed.pl/
Centrum Zdrowia Psychicznego Dla Dzieci I Młodzieży - II poziom referencyjny			
Szpital Pediatryczny Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży Oddział Dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży	ul. Sobieskiego 83 43-300 Bielsko-Biała	459 599 010 następnie wybrać „3” 33 828 40 75	https://www.szpitalpediatryczny.pl/
Ośrodek Wysokospecjalistycznej Całodobowej Opieki Psychiatrycznej – III poziom referencyjny			
Szpital Pediatryczny Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży	ul. Sobieskiego 83 43-300 Bielsko-Biała	33 828 40 00 następnie wybrać „3” i kolejno „8”	https://www.szpitalpediatryczny.pl/

Leczenie uzależnień skierowane jest są do osób z zaburzeniami psychicznymi, zaburzeniami zachowania, uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, jak i również ich rodzin.

Opieka zdrowotna wykonywana jest w ramach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych leczenia uzależnień

Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1. Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia			
Bielskie Centrum Psychiatrii–Olszówka Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	ul. Mostowa 1 43-300 Bielsko-Biała	33 814 91 96 33 812 30 42 w. 174 513 032 266	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Poradnia Leczenia Uzależnień	ul. Mostowa 1 43-300 Bielsko-Biała	33 822 79 83	https://www.bk-europe.pl/
Fundacja Zapobiegania i Resocjalizacji Uzależnień „Nadzieja” Poradnia Leczenia Uzależnień (przyjmuje także dzieci i młodzież) Punkt Konsultacyjny dla rodziców dzieci i młodzieży uzależnionych od środków psychoaktywnych	ul. Zapora 100 43-300 Bielsko - Biała	725 030 122	http://www.nadzieja.bielsko.pl/
Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Poradnia Leczenia Uzależnień	ul. Nad Białką 1A 43-502 Czechowice-Dziedzice	32 215 97 40	https://www.bk-europe.pl/
2. Świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol			
Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych	ul. Mostowa 1 43-300 Bielsko-Biała	33 814 91 96 33 812 30 42 w. 174 513 032 266	https://www.psychiatria.bielsko.pl/

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych leczenia uzależnień

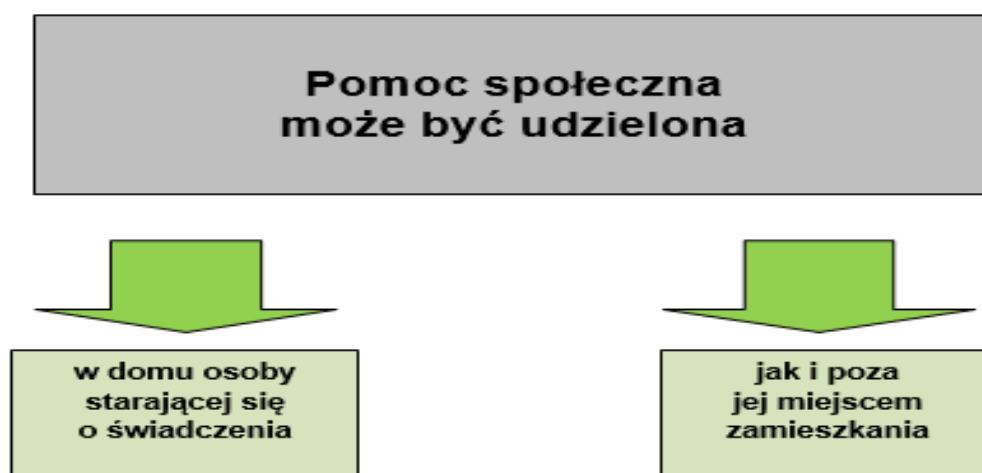
Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1. Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja)			
Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Oddział Leczenia Zespołów Abstynencyjnych – Oddział Detoksykacyjny	ul. K. Miarki 11 43-300 Bielsko-Biała	33 812 65 04 572 436 092	https://www.bk-europe.pl/
2. Leczenie uzależnień na oddziałach dziennych			
Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Dzienny Oddział Odwykowy	ul. Nad Białką 1b 43-502 Czechowice-Dziedzice	32 215 97 40 519 452 998	https://www.bk-europe.pl/
Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Dzienny Oddział Odwykowy	ul. Mostowa 1 43-300 Bielsko-Biała	33 822 79 83 513 465 729	https://www.bk-europe.pl/
3. Świadczenia rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych			
Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych	ul. Kaszyska 40A 43-382 Bielsko-Biała	33 818 38 35 w. 180	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
Stowarzyszenie Promocji Zdrowia Psychicznego Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych „Straszny Dwór”	ul. Stalmacha 9 43-502 Czechowice-Dziedzice	32 215 50 05	https://osrodekczechowice.blogspot.com/
4. Świadczenia rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży uzależnionych od substancji psychoaktywnych			
Fundacja Zapobiegania i Resocjalizacji Uzależnień „Nadzieja” Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych (dla dzieci i młodzieży w wieku 13 – 18 lat)	ul. Barkowska 167 c 43-300 Bielsko-Biała	33 816 07 67	https://www.nadzieja.bielsko.pl/

III. POMOC SPOŁECZNA

W celu uzyskania pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi, należy zwrócić się do najbliższego względem miejsca zamieszkania ośrodka pomocy społecznej - w gminach mogą być to gminne ośrodki pomocy społecznej, w miastach miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej lub centra usług społecznych.

PAMIĘTAJ!!!

Ośrodek pomocy społecznej wysyła pracownika socjalnego do osoby, która stara się o przyznanie wsparcia lub pomocy, w celu oceny jego sytuacji życiowej i określenia zakresu dalszej pomocy.

Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Bielskiego

Lp.	Nazwa Ośrodka	Adres	Nr telefonu	Adres mailowy i strony internetowej
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie	43-512 Bestwina ul. Szkolna 4	32 215 46 58 32 215 46 37	https://gops.bestwina.pl/ gops@bestwina.pl
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Buczkowicach	43-374 Buczkowice ul. Lipowska 730	33 811 77 11	https://gops.buczkowice.pl gops@gops.buczkowice.pl
3.	Centrum Usług Społecznych w Czechowicach-Dziedzicach	43-502 Czechowice-Dziedzice ul. Kolejowa 37	32 215 50 98 32 215 23 88 32 215 44 09	https://cus-czechowice-dziedzice.pl sekretariat@cus-czechowice-dziedzice.pl
4.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy	43-385 Jasienica 845 ul. Zdrowotna 2	33 815 29 92	https://gopsjasienica.naszops.pl/ sekretariat@gops.jasienica.pl
5.	Centrum Usług Społecznych w Jaworzu	43-384 Jaworze ul. Zdrojowa 82	33 828 66 72	https://cus.jaworze.pl cus@jaworze.pl

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

Lp.	Nazwa Ośrodka	Adres	Nr telefonu	Adres mailowy i strony internetowej
6.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach	43-340 Kozy ul. Szkolna 1	33 817 58 27 33 812 34 60	https://gops.kozy.pl/ gops@gops.kozy.pl
7.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Porąbce	43- 353 Porąbka ul. Rynek 4	33 810 60 45	https://gops.porabka.pl/ poczta@gops.porabka.pl
8.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczyrku	43-370 Szczyrk ul. Graniczna 1	33 443 21 70 33 443 21 75	https://szczyrk.pl/mops sekretariat@szczyrk.pl
9.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilamowicach	43-330 Wilamowice ul. Rynek 1	33 499 90 80	https://gops.wilamowice.pl/ gops@wilamowice.pl
10.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilkowicach	43-365 Wilkowice ul. Parkowa 10	33 443 22 55	https://wilkowice.pl/gops/ sekretariat@gops.wilkowice.pl

Postępowanie w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej wszczyna właściwy ze względu na miejsce zamieszkania **ośrodek pomocy społecznej**: z urzędu lub na wniosek osoby, bądź jej przedstawiciela ustawowego, która ubiega się o miejsce w takim domu. Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

W sytuacji, gdy osoba cierpiąca na zaburzenia psychiczne bądź upośledzenie umysłowe lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na przyjęcie do domu pomocy społecznej, a brak opieki zagraża życiu tej osoby, **organ do spraw pomocy społecznej może wystąpić do sądu opiekuńczego wg. miejsca zamieszkania tej osoby z wnioskiem o przyjęcie do domu pomocy społecznej bez jej zgody.**

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny i wynosi nie więcej niż 70% dochodu netto osoby ubiegającej się o przyjęcie (może to być również świadczenie emerytalne lub rentowe). Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej zobowiązana jest ponosić rodzina chorego (małżonek, dzieci, rodzice), ale też gmina, która kieruje wnioskodawcę.

Domy pomocy społecznej, z uwagi na podmiot prowadzący, dzielą się na trzy kategorie, dla których zmienia się również sposób finansowania:

- 1) Domy pomocy społecznej prowadzone przez samorządy lub na ich zlecenie (tzw. publiczne) – przyjęcie do placówki wymaga postępowania właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby potrzebującej opieki **ośrodka pomocy społecznej/ centrum usług społecznych i powiatowego centrum pomocy rodzinie** i kończy się wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie skierowania, umieszczenia i ponoszenia odpłatności za pobyt w placówce. Gmina kierująca osobą do domu może dopłacać do pobytu.

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

- 2) Domy pomocy społecznej prowadzone przez organizacje pozarządowe (tzw. niepubliczne) – przyjęcie do placówki nie wymaga wydania decyzji administracyjnej w sprawie skierowania, umieszczania i ponoszenia odpłatności za pobyt w placówce. Gmina może dopłacać do pobytu osoby w placówce na zasadzie umowy zawartej pomiędzy domem pomocy społecznej a właściwym miejscowo ośrodkiem pomocy społecznej / centrum usług społecznych.
- 3) Placówki całodobowej opieki – są to placówki prywatne, wpisane do rejestru Wojewody, nie ma możliwości dopłaty przez gminy do pobytu.

Wykaz dostępny na stronie <https://suw.bip.gov.pl/wydzial-rodziny-i-polityki-spoecznej/rejestry.html>

Placówki pomocy społecznej (publiczne) na terenie powiatu bielskiego i miasta Bielska-Białej

Lp.	Nazwa i adres placówki	Dla kogo przeznaczona	Liczba miejsc
1.	Dom Pomocy Społecznej w Wilkowicach ul. Kościelna 5, 43-365 Wilkowice tel. 33 817 14 91 sekretariat@dpswilkowice.org.pl	Osoby w podeszłym wieku oraz osoby niepełnosprawne fizycznie	62
2.	Dom Opieki „Samarytanin” ul. Bednarska 10, 43-316 Bielsko-Biała tel. 33 814 21 92, 33 814 098 56 kontakt@samarytanin.net.pl	Osoby w podeszłym wieku oraz osoby przewlekłe somatycznie chore	91
3.	Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Córek Bożej Miłości ul. Żywiecka 20, 43-300 Bielsko-Biała tel. 33 816 39 93, 502 835 074 dps.cbm@bielsko.opoka.org.pl	Dorośli niepełnosprawni intelektualnie oraz dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie (wyłącznie kobiety)	65
4.	Dom Pomocy Społecznej „Złota Jesień” ul. Zacisze 28, 43-502 Czechowice-Dziedzice tel. 32 215 81 72, 664 424 875 biuro@dps.czechowice-dziedzice.pl	Osoby w podeszłym wieku	30
5.	Dom Pomocy Społecznej „Przystań” ul. Aleja Armii Krajowej 181, 43-316 Bielsko-Biała tel. 33 814 71 45 sekretariat@dpschospicjum.pl	Osoby przewlekłe, somatycznie chore	25
6.	Dom Pomocy Społecznej dla Osób Starszych ul. Żywiecka 15, 43-300 Bielsko-Biała tel. 33 497 91 27 biuro@dpsos-bielsko.pl	Osoby w podeszłym wieku oraz osoby niepełnosprawne fizycznie	57
7.	Dom Pomocy Społecznej dla Przewlekłe Chorych ul. Olimpijska 11, 43-346 Bielsko-Biała tel. 33 812 32 47 biuro@dpsolimpijska.bielsko.pl	Osoby przewlekłe, somatycznie chore	48
8.	Dom Pomocy Społecznej „Dom Nauczyciela” ul. Pocztowa 14a, 43-309 Bielsko-Biała tel. 33 814 24 82 biuro@dpsdn.pl	Osoby w podeszłym wieku	92

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

Domy pomocy społecznej (niepubliczne) na terenie Powiatu Bielskiego i Miasta Bielska-Białej

Lp.	Nazwa i adres placówki	Dla kogo przeznaczona	Liczba miejsc
1.	Ewangelicki Dom Pomocy Społecznej „Soar” ul. A. F. Modrzewskiego 25, 43-300 Bielsko-Biała tel. 33 812 61 64 bielsko@luteranie.pl	Osoby w podeszłym wieku	31
2.	Ośrodek Mieszkalno-Rehabilitacyjny im. Św. Abpa Józefa Bilczewskiego „Razem” ul. Gen. Sikorskiego 48 A, 43-512 Bestwina tel. 780 724 835 osrodek@stowarzyszenierazem.org	Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	22
3.	Dom Pomocy Społecznej w Bystrej ul. Klimczoka 80, 43-360 Bystra tel. 33 817 12 12, 33 817 12 07 sekretariat@klimczok.org	Osoby w podeszłym wieku oraz osoby przewlekłe somatycznie chore	100
4.	Dom Pomocy Społecznej Matki Bożej Nieustającej Pomocy Ul. Grzybowa 8, 43-309 Bielsko-Biała Tel. 33 817 22 98 sekretariatdps@kikjozefow.org.pl	Osoby w podeszłym wieku	28

Osoby z zaburzeniami psychicznymi o pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, w tym udzielanie usług opiekuńczych lub otrzymanie posiłku mogą starać się też w **środowiskowych domach samopomocy**. Domy te świadczą usługi dzienne lub usługi całodobowe.

W środowiskowym domu samopomocy można uzyskać pomoc w zakresie:

- rozwijania umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- treningu umiejętności spędzania wolnego czasu,
- poradnictwa psychologicznego,
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia,
- niezbędnej opieki,
- terapii ruchowej (zajęcia sportowe i turystyczne),
- umożliwienia spożycia gorącego posiłku,
- poradnictwa dotyczącego uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej.

„Centrum” Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Białej jest powiatowym ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, które ukończyły obowiązek szkolny. Prowadzi działalność w czterech filiach: trzech na terenie Bielska-Białej oraz w jednej w Bestwinie. **Dysponuje miejscami dla 120 osób.**

Zajęcia prowadzone są od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-15.30.

Nadrzędnym celem "Centrum" jest rehabilitacja społeczna dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną i niepełnosprawnościami sprzężonymi. Rehabilitacja

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

zmierza do ogólnego rozwoju uczestników terapii, poprawy ich sprawności psychofizycznej, zaradności osobistej oraz przystosowania do możliwie niezależnego i samodzielnego życia w środowisku. W „Centrum” znajdują się pracownie terapii zajęciowej oraz odbywają się zajęcia: rehabilitacyjne, muzyczne, teatralne, judo, dogoterapia, koncerty z gongami. Organizowane są wyjścia do kina, do kawiarni i na kręgle.

O szczegóły zapytaj: **„Centrum” Środowiskowy Dom Samopomocy**

43-300 Bielsko-Biała

ul. Sobieskiego 158

tel. 33 812 65 06

ul. Piastowska 58

tel. 33 815 80 95

ul. Jagienki 43 b

tel. 33 818 47 15

oraz 43-512 Bestwina, ul. Plebańska 2, tel. 32 214 15 51

<https://centrumsds.pl/>, e-mail: biuro@centrumsds.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej (PCPR) realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym i jest realizowana przede wszystkim przez:

- wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
- wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Ponadto PCPR **udziela dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla osób niepełnosprawnych do:**

- uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

O szczegóły zapytaj: **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie**

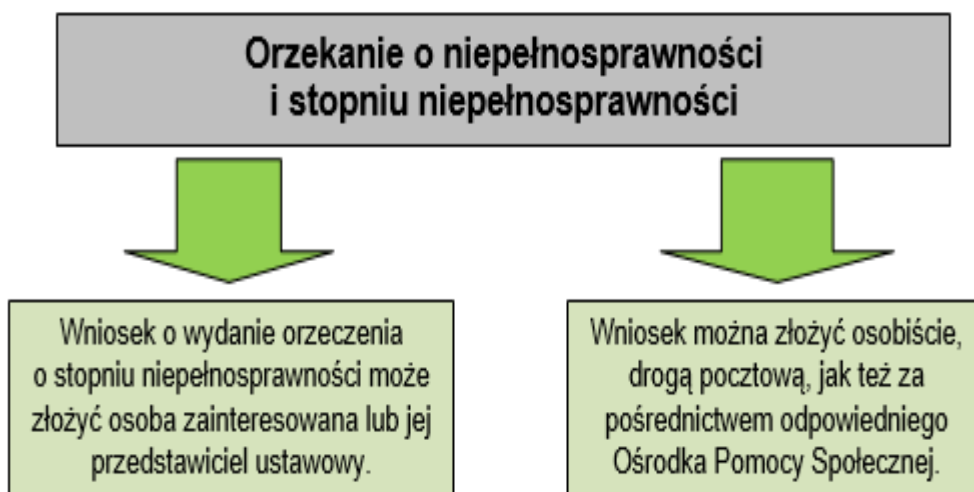
43-300 Bielsko-Biała, ul. Piastowska 40 tel. 33 813 69 30, 33 813 69 38, fax. 33 813 69 31

<https://www.pcpr.starostwo.bielsko.pl/> e-mail: pcpr@starostwo.bielsko.pl

IV. ORZECANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

O niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności orzeka Powiatowy Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności.

Właściwość miejscową powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności dla osób, wobec których ma być wydane orzeczenie ustala się według miejsca stałego pobytu w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności. Dla osób bezdomnych, przebywających poza miejscem stałego pobytu ze względów zdrowotnych lub rodzinnych, przebywających w zakładach karnych i poprawczych, przebywających w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia na podstawie miejsca pobytu.

Do wniosku dołącza się dokumentację medyczną, w tym zaświadczenie lekarskie wydane nie wcześniej niż na 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku oraz inne dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

1. W przypadku osób do 16 r. ż. ustala się zaliczenie do osób niepełnosprawnych

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, **z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu**, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

2. Dla osób powyżej 16 r. ż. ustala się jeden z trzech stopni niepełnosprawności:

- **znaczny**, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą w celu pełnienia ról społecznych stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- **umiarkowany**, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

- **lekki**, do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu powodującej w istotny sposób obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Należy zaznaczyć, że w Polsce obowiązuje **wieloorganowy system orzecznictwa**:

- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** orzeka o niezdolności do pracy i ustala uprawnienia do renty,
- **Zespół ds. orzekania o niepełnosprawności** orzeka o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem do ulg i uprawnień,
- **Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego** orzeka o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i ustala prawo do renty rolniczej,
- **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Obrony Narodowej** orzekają o niezdolności do służby.

Orzeczenie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności zawiera datę powstania niepełnosprawności, datę ważności orzeczenia, zakodowaną informację o przyczynie niepełnosprawności (jest to przydatne przy ubieganiu się o niektóre ulgi) oraz wskazania dotyczące między innymi: **odpowiedniego zatrudnienia, szkolenia, uczestnictwa w terapii zajęciowej, spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. Posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności uprawnia do korzystania z różnorodnych ulg między innymi:**

- ulg podatkowych,
- ulg komunikacyjnych,
- karty parkingowej,
- dofinansowania ze środków PFRON do przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz technicznych ułatwiających funkcjonowanie danej osoby (tylko dla osób posiadających orzeczenie ZUS, Zespołów ds. Orzekania o niepełnosprawności lub pozostałe organy tj. KRUS, MSWiA, MON wydane przed 1.01.1998r.),
- korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- zwolnień z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowo-telewizyjnych,
- udogodnień związanych z usługami pocztowymi,
- ulgowych biletów do muzeum i innych instytucji kultury.

Osoby niepełnosprawne, bez względu na posiadany stopień niepełnosprawności, nie są wykluczone z możliwości podejmowania zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Trzeba jednak pamiętać, iż osoby niepełnosprawne mają szczególne uprawnienia na rynku pracy. Czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczanej do lekkiego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo, a zaliczanej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekroczyć 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. Osoba niepełnosprawna nie może

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

być zatrudniona w porze nocnej i godzinach nadliczbowych. Regulacji ograniczających czas pracy osób niepełnosprawnych nie stosuje się w przypadku osób zatrudnionych przy pilnowaniu (w ochronie) oraz gdy na wniosek osoby zatrudnionej, lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub w razie jego braku lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą wyrazi na to zgodę.

Ponadto osoba niepełnosprawna ma prawo do dodatkowej przerwy w pracy, na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Czas dodatkowej przerwy wynosi 15 minut i jest wliczony do czasu pracy. Osobie zaliczonej do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w danym roku kalendarzowym. Prawo do pierwszego, dodatkowego urlopu osoba nabywa po przepracowaniu jednego roku po dniu zaliczenia jej do jednego z tych stopni niepełnosprawności.

Pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne i spełniające wymogi ustawowe mogą ubiegać się o dofinansowanie do kosztów zatrudnienia z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Oprócz tego **orzeczenie o stopniu niepełnosprawności jest też podstawą do starania się o możliwość zatrudnienia w zakładach pracy chronionej, zakładach aktywności zawodowej, a także umożliwia korzystanie z różnych szkoleń specjalistycznych (przygotowania zawodowego w miejscu pracy, stażu) czy udziału w warsztatach terapii zajęciowej.**

PAMIĘTAJ!!!

Osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie, mogą ubiegać się o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej uprawniającej do korzystania z ulg i uprawnień.

O szczegóły zapytaj w: **Powiatowym Zespole ds. Orzekania o**

Niepełnosprawności

43-300 Bielsko-Biała, ul. Piastowska 40, II piętro, pok. 232 tel.: 33 81 36 940

https://www.powiat.bielsko.pl/strona-202-powiatowy_zespol_ds_orzekania_o.html

e-mail: pzon@powiat.bielsko.pl

PAMIĘTAJ!!!

Orzeczenia ZUS, KRUS, MSWiA, MON i Powiatowego Zespołu ds. Orzekania można posiadać niezależnie od siebie.

W przypadku, kiedy osoba niepełnosprawna lub rodzina osoby niepełnosprawnej nie jest w stanie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przysługują jej świadczenia z pomocy społecznej.

Pomoc, która może być udzielona osobie z zaburzeniami psychicznymi stanowi udzielanie usług opiekuńczych oraz przyznawanie pomocy finansowej i rzeczowej, w formie zasiłku stałego lub celowego.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zakresie:

- zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, w tym opiekę higieniczną oraz zaleconą przez lekarza pielęgnację,
- uczenia umiejętności samodzielnego życia,
- ułatwienia dostępu do edukacji i kultury,

- załatwiania spraw urzędowych,
- uzyskania zatrudnienia,
- gospodarowania pieniędzmi,
- zapewnienia dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rewalidacyjnych.

Usługi te przyznawane są osobom, które wymagają pomocy innych osób, ale rodzina nie może tej pomocy zapewnić. Usługi świadczone są w mieszkaniu osoby, która występuje o pomoc lub w ośrodkach wsparcia takich jak środowiskowe domy samopomocy.

Udzielanie specjalistycznych usług opiekuńczych jest odpłatne. Wysokość opłaty ustala ośrodek pomocy społecznej właściwy dla miejsca zamieszkania osoby starającej się o przyznanie pomocy w oparciu o kryterium dochodów.

V. ORZEKANIE O NIEZDOLNOŚCI DO PRACY

O niezdolności do pracy i jej stopniu orzeka lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), ustala on:

- datę powstania niezdolności do pracy,
- trwałość lub przewidywany okres niezdolności do pracy,
- związek przyczynowy niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami, np. wypadkiem przy pracy, chorobą zawodową,
- niezdolność do samodzielnej egzystencji,
- celowość przekwalifikowania zawodowego.

Osoba zainteresowana może wnieść sprzeciw od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej w ciągu 14 dni od dnia jego otrzymania. Komisja lekarska nie rozpatruje sprzeciwu wniesionego po terminie. W uzasadnionych przypadkach ZUS, na wniosek osoby zainteresowanej, może przywrócić termin na wniesienie sprzeciwu.

Prezes ZUS w terminie 14 dni od dnia wydania orzeczenia przez lekarza orzecznika może zgłosić zarzut wadliwości orzeczenia i przekazać sprawę do rozpatrzenia komisji lekarskiej. O zgłoszeniu tego zarzutu ZUS niezwłocznie zawiadamia osobę zainteresowaną. Komisja lekarska, rozpatrując sprzeciw lub zarzut wadliwości.

Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy lekarz orzecznik i komisja lekarska uwzględniają:

- stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji,
- możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Lekarz orzecznik i komisja lekarska wydają orzeczenie na podstawie dokumentacji dołączonej do wniosku oraz po przeprowadzeniu bezpośredniego badania stanu zdrowia osoby, w stosunku do której ma być wydane orzeczenie. Orzeczenie może być wydane bez badania bezpośredniego, jeżeli dokumentacja dołączona do wniosku jest wystarczająca do jego wydania.

Orzeczenie lekarza orzecznika, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, **albo orzeczenie komisji lekarskiej, stanowi**

podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń, do których prawo uzależnione jest od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Świadczenia zależne od wydanego orzeczenia:

1. Świadczenie rehabilitacyjne

Prawo do świadczenia ma osoba ubezpieczona, która **wyczerpała okres pobierania zasiłku chorobowego** oraz

- nadal jest niezdolna do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja rokuje odzyskanie zdolności do pracy oraz
- gdy został złożony wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy, a lekarz orzecznik ustalił, że dalsze leczenie lub rehabilitacja rokuje odzyskanie zdolności do pracy.

Świadczenie jest przyznawane na okres przywrócenia zdolności do pracy, nie dłużej niż na okres 12 miesięcy.

2. Renta z tytułu niezdolności do pracy

Za osobę niezdolną do pracy uważa się osobę, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania tej zdolności po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Renta z tytułu niezdolności do pracy może zostać przyznana:

- na stałe – jeśli osoba nie rokuje odzyskania zdolności do pracy;
- okresowo – jeśli istnieją rokowania, że osoba odzyska zdolność do pracy.

Aby otrzymać rentę z tytułu niezdolności do pracy należy **ŁĄCZNIE-SPEŁNIĆ** następujące warunki:

- zostać uznanym za niezdolnego do pracy,
- posiadać wymagany - stosowny do wieku, w którym powstała niezdolność do pracy - okres składkowy i nieskładkowy,
- niezdolność do pracy musi powstać w wymienionych w ustawie okresach składkowych (np. ubezpieczenia, zatrudnienia) lub nieskładkowych (np. w okresie pobierania zasiłku chorobowego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego) albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Aby otrzymać rentę należy złożyć wniosek do oddziału ZUS.

Do wniosku należy dołączyć aktualne zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza, informację dotyczącą charakteru i rodzaju pracy, dokumentację medyczną oraz inne dokumenty poświadczające stan zdrowia.

3. Renta szkoleniowa

Jeśli ubezpieczony spełni warunki wymagane do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy i uzyska orzeczenie o celowości przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie, może otrzymać **rentę szkoleniową**.

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

Renta przyznawana jest na okres 6 miesięcy. Na wniosek starosty okres ten może być skrócony lub wydłużony, nie dłużej jednak niż o 30 miesięcy.

4. Renta socjalna

Osobie pełnoletniej (która ma ukończone 18 lat, lub jest kobietą, która wyszła za mąż po ukończeniu 16 lat), **całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu**, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia,
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia,
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej,

przysługuje **renta socjalna**.

W przypadku zbiegu uprawnień do renty socjalnej z uprawnieniem do renty rodzinnej kwota renty socjalnej ulega takiemu obniżeniu, aby łączna kwota obu świadczeń nie przekraczała 300% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Renta socjalna nie przysługuje, jeżeli kwota renty rodzinnej przekracza 300% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

5. Dodatek dopełniający do renty socjalnej

Osoby, które mają prawo do renty socjalnej i są całkowicie niezdolne do pracy oraz niezdolne do samodzielnej egzystencji, od 1 stycznia 2025 r, mogą otrzymać dodatkowe wsparcie w postaci dodatku dopełniającego do renty socjalnej.

Osoby, które mają prawo do renty socjalnej i są całkowicie niezdolne do pracy, ale nie mają orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji mogą złożyć do ZUS wniosek o dodatek dopełniający do renty socjalnej.

Wniosek EDD-SOC jest dostępny na stronie internetowej www.zus.pl oraz we wszystkich placówkach ZUS. Do wniosku trzeba dołączyć aktualne zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza, dokumentację medyczną oraz inne dokumenty poświadczające stan zdrowia.

Od 1 marca 2026 r. dodatek dopełniający wynosi 2704,71 zł - Będzie od niego odliczana składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczka na podatek dochodowy. Będzie też podlegał potrąceniom i postępowaniu egzekucyjnemu na takich samych zasadach jak renta socjalna.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyzna dodatek dopełniający osobom od miesiąca, w którym spełnią warunki do jego otrzymania, najwcześniej od miesiąca złożenia wniosku.

6. Dodatek pielęgnacyjny

Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji mogą ubiegać się **o dodatek pielęgnacyjny**. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca dodatki pielęgnacyjne, które przysługują osobom uprawnionym do emerytur lub rent, jeżeli zostały one uznane za całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyły 75 lat.

Prawo do dodatku pielęgnacyjnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych może ustalić po otrzymaniu stosownego wniosku wraz z niezbędnymi dokumentami.

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

Świadczeniobiorcom, którzy ukończyli 75 rok życia, ZUS wypłaca dodatek pielęgnacyjny z urzędu – bez wniosku.

Od 1 marca 2026 r. dodatek pielęgnacyjny wynosi 366,68 zł.

Osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego nie przysługuje wypłata zasiłku pielęgnacyjnego z Ośrodka Pomocy Społecznej.

7. Świadczenia uzupełniające 500+ dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji

Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji mogą ubiegać się o **świadczenie uzupełniające 500+**

Osoba, która spełnia następujące warunki:

- ukończyła 18 lat,
- jest niezdolna do samodzielnej egzystencji, a niezdolność ta została stwierdzona orzeczeniem lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej ZUS o niezdolności do samodzielnej egzystencji lub całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- jest uprawniona do świadczeń (emerytury, renty albo innych świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych lub wypłacanych przez zagraniczną instytucję właściwą do spraw emerytalno-rentowych), ale **ich łączna wysokość brutto nie przekracza** od 1 marca 2026r. – **2687,67 zł** albo
- nie jest uprawniona do emerytury ani renty, nie ma ustalonego prawa do innego świadczenia pieniężnego finansowanego ze środków publicznych, np. zasiłku stałego albo zasiłku okresowego (warunek nie dotyczy jednorazowych świadczeń), ani nie jest uprawniona do świadczenia z zagranicznej instytucji właściwej do spraw emerytalno-rentowych.

Prawo do świadczenia 500+ Zakład może ustalić po otrzymaniu stosownego wniosku wraz z niezbędnymi dokumentami.

8. Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych **prowadzi program rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS skierowany do osób ubezpieczonych.**

Celem programu jest przywrócenie zdolności do pracy osobom, które w następstwie choroby, urazu lub wypadku są zagrożone długotrwałą niezdolnością do pracy lub są nadal niezdolne do pracy, ale jednocześnie, po odbyciu rehabilitacji leczniczej, rokują odzyskanie tej zdolności. Podstawą skierowania do ośrodka rehabilitacyjnego jest orzeczenie o potrzebie rehabilitacji, wydane przez lekarza orzecznika ZUS.

Orzeczenie może być wydane w następujących okolicznościach:

- na wniosek lekarza prowadzącego leczenie,
- podczas kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy,
- przy ustalaniu uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego,
- podczas orzekania o niezdolności do pracy dla celów rentowych.

Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej prowadzona jest w systemie stacjonarnym lub ambulatoryjnym.

Rehabilitacja lecznicza odbywa się na podstawie ustalonego indywidualnie programu (trwa 24 dni, przy czym w uzasadnionych wypadkach okres ten może być skrócony lub wydłużony), uwzględniającego schorzenie podstawowe i choroby współistniejące i zawiera następujące elementy: kinezyterapię i fizykoterapię, czyli zabiegi z zakresu ciepłolecznictwa, krioterapii, magneto i elektroterapii, leczenia ultradźwiękami, laseroterapii i różnych form masażu, rehabilitację psychologiczną, w tym m.in. psychoedukację i treningi relaksacyjne, edukację zdrowotną.

9. Świadczenie wspierające skierowane do osób z niepełnosprawnościami

Osoba ubiegająca się o świadczenie powinna:

1. **najpierw** złożyć wniosek do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności (WZON) w celu otrzymania decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia WZON, następnie po uzyskaniu decyzji z WZON,
2. złożyć wniosek do ZUS o przyznanie i wypłatę świadczenia. Wniosek może złożyć najwcześniej z dniem, w którym decyzja WZON stała się ostateczna.

Wniosek można złożyć wyłącznie drogą elektroniczną przez:

- portal eZUS,
- portal Emp@tia,
- bankowość elektroniczną.

Osobami uprawnionymi są osoby, które:

- ukończyły 18 lat,
- są obywatelami Polski albo Unii Europejskiej (UE) lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), a jeśli nie – przebywają legalnie w Polsce i mają dostęp do rynku pracy,
- mieszkają w Polsce,
- otrzymały decyzję WZON, w której poziom potrzeby wsparcia został ustalony na uprawniającym poziomie punktów, czyli od 70 do 100 pkt.

Osoby, które mają-co najmniej 70 pkt, mogą uzyskać świadczenie wspierające od 2024 r., pod warunkiem, że po 31 grudnia 2023 r. opiekunom tych osób przysługiwało prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego albo zasiłku dla opiekuna wypłacanego przez organ gminy.

Osoba ubiegająca się o świadczenie wspierające musi mieć status osoby z niepełnosprawnością potwierdzony w formie:

- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – wydanego przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- orzeczenia o niezdolności do pracy lub orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji – wydanego przez lekarzy orzekających w ZUS,
- orzeczenia o inwalidztwie – wydanego przed wrześniem 1997 r. przez komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia,
- orzeczenia wydanego przez inny organ (np. KRUS, MON, MSWiA).

WZON wyda decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia na taki sam okres, na jaki dana osoba ma orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, nie dłużej jednak niż na 7 lat.

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

O szczegóły zapytaj: **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** Oddział w Bielsku-Białej 43-350 Bielsko-Biała, ul. Zygmunta Krasińskiego 34; oraz ul. Traugutta 2a

Informacja:

Centrum Kontaktu Klientów (CKK) ZUS tel.: 22 560 16 00, e-mail: cot@zus.pl

- konsultanci **CKK** są dostępni od **pon. – pt. w godz. 7.00 – 18.00**
- komunikaty informacyjne z wybranego zakresu funkcjonowania ZUS można odsłuchać **24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu**.

Więcej na stronie: <https://www.zus.pl/>

Godziny pracy Sali Obsługi Klienta: **poniedziałek: od 8.00 do 17.00, od wtorku do piątku: od 8.00 do 15.00.**

Bilety do stanowisk obsługi klientów można pobrać:

- w poniedziałek do godz. 16.45
- od wtorku do piątku do godz. 14.45

W Oddziale ZUS w Bielsku-Białej można zarezerwować wizytę na konkretny dzień i określoną godzinę pod nr tel. **33 825 30 23**.

e-wizyta

Sprawy w ZUS klienci mogą załatwiać bez wychodzenia z domu poprzez skorzystanie z e-wizyty przez Internet. Na e-wizytę można umówić się w dni robocze w godzinach od 9.00-14.00. Aby zarezerwować wizytę w dogodnym terminie, wystarczy wejść na link do e-wizyty www.zus.pl/e-wizyta lub poprzez portal eZUS, aplikacje mZUS i mObywatel.

Portal eZUS ułatwia dostęp do usług świadczonych przez ZUS:

- umożliwia dostęp on-line do danych zapisanych na kontach w ZUS,
- daje możliwość łatwego generowania i przesyłania drogą elektroniczną dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych, jak również pism i wniosków,
- daje możliwość umówienia się na wizytę w ZUS.

VI. PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE

Publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne udzielają dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej polegającej na **diagnozowaniu dzieci i młodzieży w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, wyjaśnienia mechanizmów ich funkcjonowania w odniesieniu do zgłaszanego problemu oraz wskazania sposobu rozwiązania tego problemu.**

Efektom prowadzonych diagnoz jest w szczególności:

- wydawanie opinii, informacji o wynikach diagnozy;
- wydawanie orzeczenia o potrzebie: kształcenia specjalnego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży, opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka; Opinię/orzeczenie wydaje się na pisemny wniosek rodzica/opiekuna prawnego dziecka albo pełnoletniego ucznia, którego dotyczy opinia/orzeczenie, wniosek powinien zawierać uzasadnienie wraz z dokumentacją np. badanie psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne,

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

lekarskie oraz opinia nauczycieli, wychowawcy grup wychowawczych lub specjalisty udzielającego pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu lub innej placówce.

- objęcie dzieci i młodzieży oraz rodziców bezpośrednią pomocą psychologiczno-pedagogiczną;
- wspomaganie nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rodzicami.

Inne zadania Poradni:

- prowadzenie terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin;
- udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- udzielanie pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży a także w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.

Zadania Poradni realizowane są przez specjalistów w formie indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, grup wsparcia, interwencji kryzysowej, warsztatów, porad i konsultacji, wykładów i prelekcji, działalności informacyjno-szkoleniowej z wykorzystaniem nowoczesnych metod terapeutycznych.

Poradnia zajmuje się także:

- wspomaganie dzieci i młodzieży z trudnościami adaptacyjnymi, związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanymi z wcześniejszym kształceniem za granicą,
- realizacją zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych.
- wspomaganie szeroko pojętej wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny.

PAMIĘTAJ!!!

Zasady przyjmowania:

- usługi są bezpłatne,
- korzystanie z nich jest dobrowolne, nie wymaga skierowania od lekarza,
- wizytę można umówić telefonicznie.

O szczegóły zapytaj:

w Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej

43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Kasprowicza 48, tel.: 32 215 22 20, 512 526 671

Diagnozy uczniów szkół podstawowych kl. IV-VIII i ponadpodstawowych

<https://www.poradnia-czechowice.pl/> e-mail: poradnia@poradnia-czechowice.pl

Filia 43-502 Czechowice–Dziedzice, ul. Traugutta 11, tel. 690 253 544

Diagnozy uczniów klas I-III oraz diagnozy integracji sensorycznej (dotyczy dzieci do 3 roku życia, w wieku przedszkolnym i szkolnym do 10 roku życia).

e-mail filia.czechowice@poradnia-czechowice.pl

Filia 43-300 Bielsko-Biała, ul. Piastowska 44, tel.: 33 811 82 47, 512 526 840.

Diagnozy dzieci od urodzenia do 3 roku życia oraz w wieku przedszkolnym do ukończenia tzw. zerówki.

e-mail: filia.bielsko@poradnia-czechowice.pl

VII. PORADNICTWO ZAWODOWE I AKTYWIZACJA ZAWODOWA

Osoby doświadczające choroby psychicznej, które z powodu trudności zdrowotnych zostały wyłączone z aktywności zawodowej i społecznej, a także napotykają trudności w codziennym funkcjonowaniu, budowaniu satysfakcjonujących relacji oraz odnalezieniu się na rynku pracy, mogą korzystać z różnorodnych form rehabilitacji społecznej i zawodowej. Taką możliwość oferują m.in. **Warsztaty Terapii Zajęciowej „Dworek” przy Bielskim Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej.**

Warsztaty Terapii Zajęciowej stanowią ważny element kompleksowego programu rehabilitacji psychiatrycznej realizowanego przez Bielskie Centrum Psychiatrii Olszówka. Ich celem jest wspieranie uczestników w odzyskiwaniu samodzielności, wzmacnianiu poczucia sprawczości, rozwijaniu kompetencji społecznych i zawodowych oraz poprawie jakości życia. Istotnym efektem procesu rehabilitacji prowadzonego w WTZ jest podejmowanie przez część uczestników zatrudnienia w Zakładach Aktywności Zawodowej, na chronionym rynku pracy lub na dostosowanych stanowiskach pracy na otwartym rynku. Dla wielu osób jest to ważny krok w kierunku większej niezależności i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Warsztaty Terapii Zajęciowej są placówką pobytu dziennego. Zajęcia odbywają się w wymiarze do **7 godzin dziennie**. Obecnie Warsztaty dysponują 55 miejscami dla osób posiadających orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności z powodu zaburzeń psychicznych oraz wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej.

Proces terapeutyczny realizowany jest w małych, 5 osobowych grupach prowadzonych przez wykwalifikowaną i doświadczoną kadrę. Uczestnicy mogą rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności i kompetencje w ramach 11 pracowni tematycznych:

- pracowni fotograficzno-komputerowej,
- pracowni biurowo-dekoratorskiej,
- pracowni gospodarstwa domowego,
- pracowni ogrodniczo-technicznej,
- pracowni rękodzieła artystycznego,
- pracowni rozwoju zawodowego „Leśna Kawiarenka”
- pracowni rozwoju zawodowego II „Punkt Biblioteczny”,
- pracowni krawieckiej,
- pracowni ceramiki,
- pracowni techniki z elementami kreatywnego zdobienia,
- pracowni manufaktury cukierniczej.

Program zajęć jest każdorazowo dostosowywany do indywidualnych potrzeb, możliwości oraz potencjału uczestników. Szczególny nacisk kładzie się na rozwijanie praktycznych umiejętności, wzmacnianie samodzielności oraz budowanie wiary we własne możliwości.

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

W ramach Warsztatów funkcjonują również indywidualne stanowiska pracy związane m.in. ze sprzedażą artykułów spożywczych, obsługą klientów w „Leśnej Kawiarence”, działalnością punktu bibliotecznego oraz pracą w pracowni ogrodniczo-technicznej. Dzięki temu uczestnicy mają możliwość zdobywania realnych doświadczeń zawodowych oraz rozwijania kompetencji potrzebnych do przyszłego podjęcia pracy.

Dodatkowo Warsztaty oferują udział w zajęciach terapeutycznych, zajęciach psychoedukacyjnych, treningach umiejętności społecznych i zawodowych, a także wsparcie pracownika socjalnego w rozwiązywaniu trudności życiowych. Uczestnicy biorą również udział w wydarzeniach integracyjnych i okolicznościowych, wycieczkach oraz różnorodnych działaniach kulturalnych, co sprzyja budowaniu relacji, wzmacnianiu poczucia przynależności i aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym.

O szczegóły zapytaj: **Warsztaty Terapii Zajęciowej „Dworek” przy Bielskim Centrum Psychiatrii-Olszówka w Bielsku-Białej**,
43-300 Bielsko-Biała, ul. Olszówka 102, tel.: 33 812 30 41 w. 144, 154
<https://wtzdworek.pl/tl/>; e-mail: wztz.dworek@wp.pl

Poza Warsztatami działającymi przy Bielskim Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku – Białej na osoby wymagające terapii i wsparcia czekają również miejsca w:

- **Warsztatach Terapii Zajęciowej „Felicitas”** prowadzonych przez Stowarzyszenie FELICITAS Kreacja Rzeczywistości
 - **43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Nad Białką 1e, tel. 570 027 497,**
 - **43-340 Kozy, ul. Bielska 17, tel. 519 485 607,**
<http://felicitas.pl>; e-mail: biuro@felicitas.pl
- **Warsztatach Terapii Zajęciowej „Port”** prowadzonych przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „PORT”, **43-300 Bielsko-Biała, ul. Michałowicza 12, tel. 33 496 06 20;** <https://sprport.pl/>; e-mail: port-bielsko@o2.pl
- **Warsztatach Terapii Zajęciowej „Jesteś potrzebny”** prowadzonych przez Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne „Teatr Grodzki”,
43-300 Bielsko-Biała, ul. Sempołowskiej 13, tel. 33 497 58 78; 693 092 468
<http://jestespotrzebny.pl/>; e-mail: biuro@jestespotrzebny.pl

POWIATOWY URZĄD PRACY

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu ma prawo korzystać na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia z:

- **finansowanych ze środków publicznych form wsparcia, w szczególności:**
 - szkolenia – organizowanego z inicjatywy Urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, o ile zostanie uprawdopodobnione, że szkolenie zapewni uzyskanie pracy*,
 - potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności*,
 - bonu na kształcenie ustawiczne*,
 - opłaty pobieranej za postępowanie nostryfikacyjne*,
 - stażu,

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2026

- zatrudnienia subsydiowanego (prace interwencyjne, roboty publiczne),
 - zatrudnienia w ramach nowoutworzonego, wyposażonego lub doposażonego stanowiska pracy,
 - jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
 - bonu na zasiedlenie.
- **niefinansowanych form wsparcia, między innymi:**
 - pośrednictwa pracy – polegającego na udzielaniu pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia**,
 - poradnictwa zawodowego – polegającego na udzielaniu pomocy w wyborze lub zmianie zawodu, miejsca pracy, kierunku kształcenia lub szkolenia**.

* z tej formy wsparcia może korzystać również osoba zatrudniona bądź wykonująca inną pracę zarobkową, zarejestrowana jako poszukująca pracy

** z tej formy wsparcia może korzystać również osoba niezarejestrowana

O szczegóły zapytaj: **Powiatowy Urząd Pracy**

43-300 Bielsko-Biała, ul. Partyzantów 55.

Urząd swoim działaniem obejmuje obszar miast oraz gmin: Bielsko-Biała, Czechowice-Dziedzice, Bestwina, Buczkowice, Jasienica, Jaworze, Kozy, Szczyrk, Wilkowice, Porąbka, Wilamowice.

PUP czynny:

poniedziałek, wtorek, czwartek w godzinach **7:30 do 15:30**,

środa w godzinach **7:30 do 17:30**, piątek w godzinach **7:30 do 13:30**,

33 496 51 50 – centrala PUP

33 496 51 71; 33 496 51 56 – stanowiska ds. obsługi osób niepełnosprawnych – doradcy ds. zatrudnienia (świadczą pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe)

33 496 51 72 – stanowisko ds. szkoleń

33 496 51 61 – Dział Programów i Aktywnych Form – obsługa zadań z PFRON

<https://bielsko-biala.praca.gov.pl/> e- mail: sekretariat@pup-bielsko.pl,

oraz w **Lokalnym Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Czechowicach-Dziedzicach** (dla osób zamieszkałych na terenie miasta i gminy Czechowice-Dziedzice oraz gminy Bestwina).

43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Kołłątaja 3, wejście od placu Jana Pawła II tel.

33 496 51 90 lub 98

e-mail: lpik@pup-bielsko.pl

Telefony zaufania i infolinie ogólnopolskie:

116 111 – telefon zaufania dla dzieci i młodzieży (całodobowo, bezpłatnie)

116 123 – telefon zaufania dla osób dorosłych w kryzysie emocjonalnym (całodobowo, bezpłatnie)

800 702 222 – Centrum wsparcia dla osób dorosłych w kryzysie psychicznym (całodobowo, bezpłatnie)

801 889 880 – telefon zaufania dla osób z uzależnieniami behawioralnymi (pon. – pt. 17⁰⁰ – 22⁰⁰, wg taryfy operatora)

801 140 068 – „Pomarańczowa linia”-wsparcie dla rodziców dzieci i młodzieży uzależnionej od alkoholu lub narkotyków (pon. – pt. 14⁰⁰ – 20⁰⁰, wg taryfy operatora)

800 121 212 – dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka (całodobowo, bezpłatnie)

33 814 62 21 lub 33 192 88 - Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej (POIK) (całodobowo, wg taryfy operatora)

797 998 600 – POIK - telefon dla osób niedosłyszących i niesłyszących, kontakt poprzez sms (całodobowo, wg taryfy operatora)

33 810 07 04 – POIK - niebieska linia (całodobowo, wg taryfy operatora)

zeskanuj, aby przejść do strony

